

Milieubeleidsplan 2008-2011

Ruimte voor kwaliteitsontwikkeling

Gemeente Tynaarlo

11 februari 2008
ontwerp

Milieubeleidsplan 2008-2011

Ruimte voor kwaliteitsontwikkeling

dossier : X4187.01.001
registratienummer :
versie 10

INHOUD	BLAD
1 INLEIDING	2
2 KARAKTERISERING EN AUTONOME ONTWIKKELINGEN	5
3 PROCES	8
4 ONTWIKKELINGSVISIE	10
4.1 Bebouwde omgeving	10
4.2 Bedrijventerreinen	11
4.3 Verkeer en vervoer	11
4.4 Natuur	12
4.5 Recreatie	12
4.6 Landschap (buitengebied)	12
5 UITWERKING LEEFOMGEVINGSKWALITEITEN ONTWIKKELINGSVISIE	13
5.1 BEBOUWDE OMGEVING	13
5.2 BEDRIJVENTERREINEN	20
5.3 VERKEER EN VERVOER	23
5.4 NATUUR	26
5.5 RECREATIE	28
5.6 LANDSCHAP (BUITENGEBIED)	32
6 COMMUNICATIE	33
7 BEDRIJFSINTERNE MILIEUZORG	35
8 ORGANISATIE, PROGRAMMA EN FINANCIEN	37
COLOFON	38

1 INLEIDING

Tynaarlo is een gemeente in ontwikkeling. In het structuurplan is weergegeven dat de komende 15 jaar er een aanzienlijke woningbouwopgave is geprogrammeerd. Bedrijventerreinen zullen duurzaam worden ingericht. Het verkeer zal enigszins toenemen, waardoor gekozen moet worden voor duurzame oplossingen.

Tynaarlo is een gemeente met belangrijke milieukwaliteiten. Er is veel natuur en het is er relatief rustig en gezond wonen. Het groene profiel van Tynaarlo is een van de belangrijke redenen waarom men in Tynaarlo komt wonen en werken.

Bij nieuwe ontwikkelingen wil de gemeente dit profiel zoveel mogelijk behouden. De landschappelijke kwaliteiten betreffende het grondgebied van de gemeente Tynaarlo dienen bij de diverse overwegingen en plannen leidend te zijn.

Vast staat dat de economische groei ruimte zal vragen en een extra milieubelasting zal veroorzaken. Doel hierbij is om de genoemde ontwikkelingen plaats te laten vinden met behoud van milieukwaliteiten. Het op te stellen milieubeleidsplan moet hierbij als leidraad dienen.

Milieubeleidsplan als uitwerking van het structuurplan

In het structuurplan gemeente Tynaarlo heeft de gemeente op integrale wijze de ruimtelijke keuzes voor de komende jaren vastgelegd. Het structuurplan beslaat de volle breedte van het gemeentelijke beleid. Het geeft de hoofdlijnen aan van de ruimtelijke ontwikkelingen, niet alleen in kwantitatieve, maar ook in kwalitatieve zin. Dit milieubeleidsplan kan worden beschouwd als een uitwerking van het structuurplan, waarbij de ontwikkelingen uit het structuurplan als uitgangspunt zijn gehanteerd. Een andere milieugerelateerde uitwerking is het waterplan, dat in 2006 is vastgesteld.

In het vorige Milieubeleidsplan werd het milieubeleid benaderd vanuit de verschillende thema's

- hinder, veiligheid en gezondheid
- Energie
- Bodem, water en lucht
- Grondstoffen en afval
- Ruimtegebruik

In het voorliggende Milieubeleidsplan wordt het huidige beleid getransformeerd naar een gebiedsgerichte benadering met de nadruk op kwaliteitsontwikkeling. Aan de verschillende omgevingsfactoren zullen kwaliteiten worden toegedicht.

De inhoud van het milieubeleidsplan

Met het nieuwe milieubeleidsplan laten we zien wat we de komende jaren op milieugebied willen bereiken en voor welke aanpak we kiezen. Naast speerpunten en milieuambities bevat dit plan een overzicht van milieudoelen, uitgewerkt in concrete acties en projecten die de komende jaren hun beslag krijgen. Het milieubeleidsplan is ingedeeld naar de verschillende gebiedstypen die we in de gemeente kunnen onderscheiden:

- Bebouwde omgeving
- Bedrijventerreinen
- Verkeer en vervoer
- Natuur
- Recreatie
- Landschap

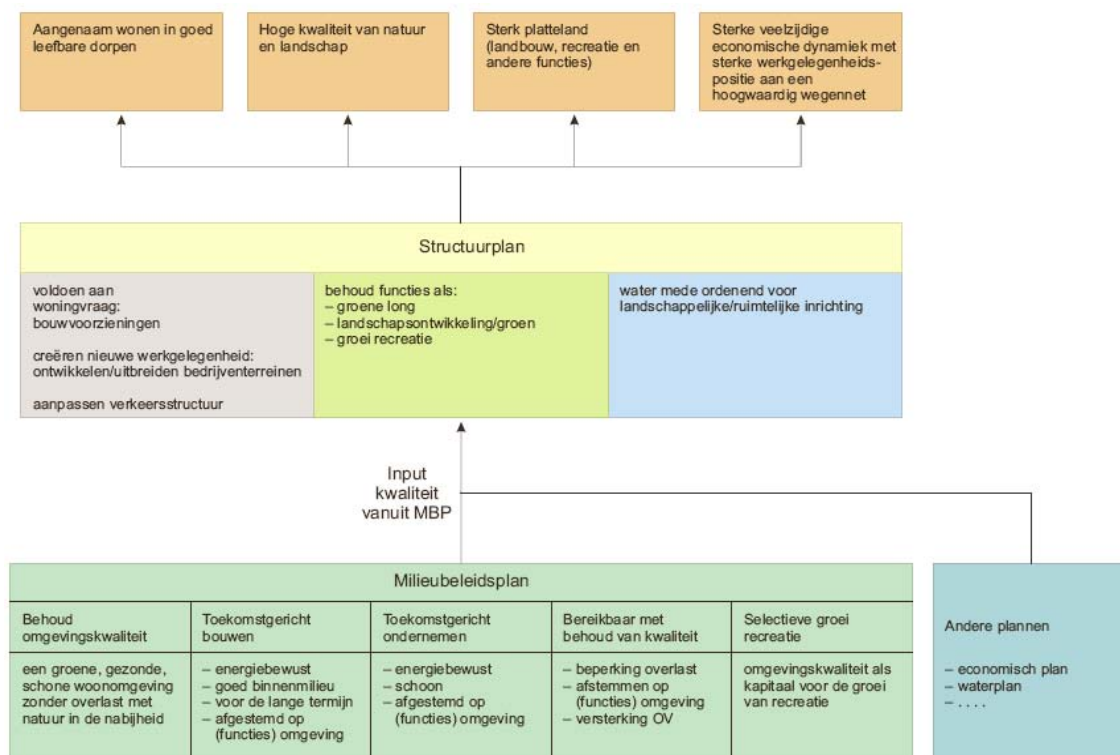
Aangezien het milieubeleidsplan een uitwerking vormt van het structuurplan, is nauw aangesloten bij de onderwerpen die in het structuurplan zijn beschreven: wonen, werken, verkeer, recreatie en toerisme, water en het landschap.

Doelen nieuw milieubeleidsplan

Naast het structuurplan hebben de resultaten van de evaluatie van het voorgaande milieubeleidsplan een belangrijke 'input' voor dit milieubeleidsplan gevormd. In deze evaluatie werd aanbevolen om het nieuwe milieubeleidsplan te gebruiken als instrument om:

- Het structuurplan te vertalen in concrete milieuambities en doelstellingen
- Te anticiperen op externe ontwikkelingen (regionaal, landelijk en Europees)
- Meer inhoud geven aan de integraliteit van milieu in ruimtelijke ontwikkelingen

Figuur 1:
Positionering milieubeleidsplan

Functie en status milieubeleidsplan

Het milieubeleidsplan heeft drie belangrijke functies:

1. Uitvoering van wettelijke taken
2. Ambities vanuit college formuleren, waarborgen en uitvoeren
3. Dienstverlenend richting interne afdelingen

ad1) Het milieubeleidsplan is bepalend voor de uitvoering van de reguliere (wettelijke) milieutaken van de gemeente, bijvoorbeeld vergunningverlening en handhaving op grond van de Wet milieubeheer.

Ad2) Ander beleid en het nemen van besluiten houdt de gemeente rekening met het milieubeleidsplan.

Ad3) Het milieubeleidsplan vormt een kader voor de uitvoering van andere gemeentelijke taken, bijvoorbeeld bij ruimtelijke ontwikkeling en beheertaken van de gemeentelijke organisatie.

Tot slot geeft het plan de burgers en bedrijven inzicht in de uitgangspunten en milieuambities van de gemeente.

Totstandkoming

Ter voorbereiding op het milieubeleidsplan is eerst een discussienota opgesteld. Deze nota diende als input voor het overleg dat de gemeente voert over het nieuwe milieubeleid, zowel intern als extern. Tynaarlo heeft gekozen voor een brede interne betrokkenheid. Naast de teams Milieu en Veiligheid en Bouw en woning toezicht (BWT) zijn andere afdelingen, zoals Ruimte en economische ontwikkeling (REO) en Gemeentewerken (GW), steeds meer betrokken bij de directe uitvoering van milieutaken. Randvoorwaarde voor een goed milieubeleidsplan is dan ook de betrokkenheid van deze afdelingen en teams. Daarnaast kiest de gemeente ervoor om een vertegenwoordiging van de meest betrokken maatschappelijke organisaties uit te nodigen om tijdens het tot stand komen van het milieubeleidsplan mee te discussiëren over de richting van het milieubeleidsplan. Doel hiervan was met name het genereren van ideeën en het peilen van meningen en zienswijzen. Tot slot vindt besluitvorming plaats in het college van burgemeester en wethouders en uiteindelijk de gemeenteraad.

2 KARAKTERISERING EN AUTONOME ONTWIKKELINGEN

Karakterisering Tynaarlo

De gemeente Tynaarlo wordt gekenmerkt door een gevarieerd landschap en prachtige karakteristieke dorpskernen. Door het aanwezige groen wordt de gemeente ook wel gezien als de “groene long” van de regio. De Hondsrug en Rolderrug leggen hier samen met Nationaal Beek- en Esdorpen landschap Drentsche Aa de basis voor. De functies wonen en werken zijn in Tynaarlo in goed evenwicht vertegenwoordigd. De landbouw heeft qua landschap een belangrijke rol in de gemeente.

De grotere kernen in de gemeente zijn: Eelde-Paterswolde, Vries en Zuidlaren. Hier vinden ook de belangrijkste ontwikkelingen plaats. De belangrijkste bedrijventerreinen zijn: Vriezerbrug, de luchthaven en het bedrijventerrein te Eelde. De snelweg (A28) doorkruist de gemeente. Andere belangrijke hoofdadere zijn de N34, N372, N386, het Noord-Willemskanaal en de spoorweg. Tot slot vervult het grondgebied van de gemeente een belangrijke recreatieve en toeristische functie.

Milieuschets

Uit de in 2005 uitgevoerde evaluatie van het milieubeleidsplan blijkt dat de uitvoering van de gemeentelijke taken de afgelopen jaren een forse impuls heeft gekregen, waarbij zowel de organisatie als de inhoudelijke uitvoering daadwerkelijk zijn verbeterd. Zo is de vergunningverlening en handhaving op adequaat niveau gebracht, is de inzameling van afval verbeterd en heeft de gemeente een bodeminformatiesysteem opgezet. Daarnaast kent de gemeente nauwelijks omvangrijke overlastsituaties waar inwoners dagelijks last van hebben (bijvoorbeeld als gevolg van geluid).

Andere belangrijke voorbeelden zijn het stimuleren van duurzaam bouwen (incl. energiebesparing), het opstellen van een waterplan en het meer nadrukkelijk beoordelen van veiligheidsrisico's vanwege gevaarlijke stoffen. Daarbij is Tynaarlo er tot nu toe in geslaagd om, ondanks de economische groei, haar huidige profiel als groene gemeente te behouden.

Autonome ontwikkelingen

De gemeente Tynaarlo staat in haar ontwikkeling niet los van haar omgeving. Op verschillende niveaus, Europees en landelijk, vinden besluitvorming en ontwikkelingen plaats die van invloed zijn op Tynaarlo.

Internationale ontwikkelingen

De invloed van de Europese regelgeving zal direct en indirect steeds groter worden op de gemeente Tynaarlo. Enkele voorbeelden van relevante ontwikkelingen op Europees niveau zijn:

- Europese wetgeving op het gebied van natuurbescherming (Habitat- en Vogelrichtlijn, Flora- en Faunarijchlijn);
- De Strategische Milieubeoordeling (SMB) die uitgevoerd dient te worden bij bepaalde plannen en programma's die aanzienlijke effecten op het milieu kunnen hebben;
- De verandering van de Wet geluidhinder;
- Het Europese luchtkwaliteitsbeleid is vertaald in het Besluit luchtkwaliteit 2005;
- Volgend uit Europese regelgeving is het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen van kracht geworden;
- De kaderrichtlijn water geeft een Europees kader voor de bescherming van oppervlakte water, overgangswater, kustwater en grondwater;
- Europees klimaatbeleid.

Relevante voorbeelden van deze Europese regels op ontwikkelingen in de gemeente Tynaarlo zijn:

- Tynaarlo ligt binnen stroomgebied Rijn-Noord en Neder-Eems. Hiervoor moet in 2009 een stroomgebiedbeheersplan gereed zijn.
- Het Europese luchtkwaliteitsbeleid is vertaald in het Besluit luchtkwaliteit 2005. De gemeente heeft in dit kader de Notitie luchtkwaliteit uitbreidingslocaties Structuurplan Tynaarlo opgesteld.
- Volgend uit Europese regelgeving is 27 oktober 2004 het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen van kracht geworden. Dit besluit kan consequenties hebben voor de ruimtelijke ontwikkeling.
- De kaderrichtlijn water geeft een Europees kader voor de bescherming van oppervlakte water, overgangswater, kustwater en grondwater.

Nationale ontwikkelingen

In de "Toekomstagenda Milieu: schoon, slim, sterk" (april 2006) schrijft het kabinet over de 4 grote beleidsopgaven in de (nabije) toekomst: schone lucht en klimaat, schoon water, behoud van de kwaliteit van de lokale leefomgeving en behoud van de mondiale biodiversiteit. Ook wil het kabinet klimaatverandering tegengaan.

Het rapport 'Naar nieuwe wegen in het milieubeleid' van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) sluit aan bij de Toekomstagenda. Er moet gewerkt worden aan een vertaling van abstracte milieukennis naar de beleevingswereld van burgers. Zo kan er maatschappelijk draagvlak ontstaan voor de aanpak van deze problemen.

Het kabinet heeft in het kader van de "transitie naar een duurzame energievoorziening in 2050" een aantal voorstellen geformuleerd waaronder die voor hernieuwbare energie. Zij stelt dat hernieuwbare energie (onder meer bio-energie en biobrandstoffen) een belangrijke rol zal gaan spelen in het reduceren van de CO₂-emissie, echter dat de prijs van hernieuwbare energie nu nog te hoog is. In het beleid staat kostendaling door innovatie dan ook centraal. In het integrale energiebeleid spelen naast klimaatoverwegingen overwegingen omtrent de energievoorzieningszekerheid een steeds grotere rol bij het nadenken over de toekomstige (Europese) energievoorziening. Uitvoering van het klimaatconvenant is aan de orde.

Daarnaast is het voor het milieubeleidsplan van belang te constateren dat het Rijk en provincies steeds meer beleidsvrijheid bij de gemeente neerleggen. Doel hiervan is om gemeenten meer mogelijkheden te bieden om maatwerk te kunnen leveren. In zijn algemeenheid levert dit echter ook een toename van werkzaamheden op. Tegelijkertijd wil het Rijk minder en simpeler regels zo zal per 1 januari 2009 één alomvattende vergunning van toepassing zijn voor de uitvoering van een bouwplan, waarin alles op het gebied van ruimte en milieu wordt geregeld, de zogenaamde omgevingsvergunning.

Lokale ontwikkelingen

Tynaarlo wil over 15 jaar nog steeds een groene gemeente zijn met karaktervolle dorpen en een gevarieerd landschap. De huidige kwaliteit van wonen en leven in Tynaarlo is verbonden aan de kwaliteit van natuur en landschap. Het is dus zaak om de ontwikkelingen zo vorm te geven dat deze kwaliteiten op zijn minst behouden blijven en als mogelijk worden versterkt

De gemeente zal in de toekomst een sterkere, meer veelzijdige, economische dynamiek bevatten van grote en kleine bedrijven, met een sterkere werkgelegenheidspositie van de eigen bedrijven, gelegen aan een hoogwaardig wegennet. De economische activiteit is op de regio gericht en veel inwoners werken elders.

Economisch sterke functies gaan meer meebetalen voor het in stand houden dan wel ontwikkelen van de groene long en het realiseren van stedenbouwkundige kwaliteiten op lokaal niveau, inclusief de daarbij behorende milieukwaliteiten.

De gemeente bestaat in de toekomst uit een sterk(er) platteland, waarin naast de landbouw ook andere (nieuwe) economische activiteiten zullen plaatsvinden. Verder bevinden zich binnen de gemeente toeristische trekpleisters van nationale betekenis.

De gemeente verwacht in de komende 30 tot 50 jaar een toename van het stedelijke oppervlak. Indien hier geen regie over gevoerd wordt zullen belangrijke (milieu)kwaliteiten verloren gaan. Het is onvermijdelijk dat nieuwe ontwikkelingen ten koste gaan van de beschikbare ruimte. Echter, nieuwe ontwikkelingen bieden ook kansen voor maatschappelijke, sociale, ruimtelijke, en ook milieukwaliteiten. Hiertoe moeten keuzes worden gemaakt. Het voorliggende milieubeleidsplan biedt samen met het structuurplan handvatten om hieraan invulling te geven.

Op het gebied van wet en regelgeving komen op dit moment verschillende ontwikkelingen op ons af. Op 6 december trad het Besluit landbouw in werking, waardoor een behoorlijk aantal agrarische bedrijven in onze gemeente van rechtswege meldingsplichtig zijn geworden. Per 1 januari 2007 is de Wet geurhinder en veehouderij in werking getreden. En op 1 januari 2008 trad het Activiteitenbesluit in werking. Als gevolg hiervan zullen een behoorlijk aantal bedrijven, die tot nu toe vergunningplichtig waren, nog slechts meldingsplichtig worden. De impact hiervan is nog niet volledig bekend. Daarbij treedt naar alle waarschijnlijkheid per 1 januari 2009 de wabo in werking. Momenteel kent dit traject landelijk nog veel open einden.

Kansen voor Tynaarlo

Op mondiaal en landelijk niveau is er de laatste tijd een kentering waar te nemen in de aandacht voor milieu. Een duurzame ontwikkeling krijgt volop de aandacht en wordt meer en meer tot een speerpunt van beleid gemaakt. De film van Al Gore 'An Inconvenient Truth' en de daaropvolgende discussies hebben bij velen het besef doen ontstaan dat maatregelen op korte termijn nodig zijn. Ook het *Regeerakkoord 2007* zet sterk op in duurzame ontwikkeling. Daarnaast zijn voor Tynaarlo de huidige milieuwaarden een belangrijke waarde. Dit biedt volop kansen voor Tynaarlo. Kort gezegd:

- Er is sterke mondiale en nationale aandacht voor duurzaamheid en klimaatontwikkelingen.
- Een actief milieubeleid kan een belangrijke bijdrage leveren aan de (ruimtelijk-economische) ambities van Tynaarlo.
- De huidige kwaliteit van de leefomgeving in Tynaarlo is een belangrijke (economische) waarde: dat moet worden behouden en zo mogelijk versterkt.

3 PROCES

Gebiedsgerichte aanpak

Wij beschouwen milieu als onderdeel van omgevingskwaliteit. Dat betekent dat wij de huidige milieusituatie en onze ambities beschrijven aan de hand van 6 deelgebieden binnen de gemeente, namelijk de Woongebieden, Bedrijventerreinen, Natuur, Recreatie, Verkeer en vervoer en Landschap (buitengebied). We doen dit omdat een dorp qua omgeving anders is dan een industrieterrein. Wij laten onze milieuambities dus aansluiten op de gewenste omgevingskwaliteit van de genoemde deelgebieden.

Hiertoe zijn per gebiedstype de volgende stappen doorlopen:

Stap 1: Analyse van functies, potenties en kwaliteiten

Stap 2: Analyse van de huidige (milieu)kwaliteit van het gebied

Stap 3: Beschrijven van de milieuambities

Stap 4: Opstellen van uitvoeringsmaatregelen

De resultaten worden in de hoofdstukken 5 t/m 8 behandeld. Per deelgebied beschrijven we de huidige situatie en de gewenste kwaliteit en onze ambities. Verder worden de benodigde acties en projecten beschreven om naast de ontwikkelingen die autonoom al plaats vinden actief invulling te geven aan de realisatie van de ambities. Per deelgebied zullen andere kwaliteiten zwaarder wegen. Aan de hand van een kwaliteitenmatrix geven we aan bepaalde thema's meer gewicht naargelang het deelgebied. De geformuleerde acties en projecten zullen daar op worden afgestemd.

De gemeente houdt de regie en stuurt op kwaliteit

Wij sturen als gemeente niet alleen op kwantiteit, maar voeren uitdrukkelijk de regie op kwaliteit. Hierbij treden wij sturend op en wordt de ontwikkeling niet alleen aan de markt overgelaten. We kiezen daarbij, waar mogelijk, voor partners voor de lange termijn.

De gemeente maakt keuzes en differentieert

Niet overal binnen de gemeente kan dezelfde (milieu)kwaliteit worden behaald. Zeker niet gezien de groei die de gemeente op de diverse gebieden doormaakt. Daarom maken we keuzes waar binnen de gemeente bepaalde activiteiten kunnen of mogen plaatsvinden. Hierbij differentiëren wij naar deelgebieden waar bepaalde functies al dan niet worden toegestaan.

Optimaliseer de dienstverlening en handhaaf waar nodig

De gemeente zal zoveel mogelijk faciliterend optreden waar het gaat om de borging van de omgevingskwaliteit binnen de verschillende ontwikkelingen in de gemeente. Ondernemers moeten zoveel mogelijk geholpen worden bij de ontwikkeling van nieuwe bedrijvigheid binnen de door de gemeente gestelde kaders. Daarnaast hanteren we ook een duidelijke, consequente beleidslijn voor de vergunningverlening en handhaving. Indien nodig treedt de gemeente handhavend op, volgens een vaststaand stappenplan.

Beter sturen door beter meten

Om goed te kunnen sturen is het noodzakelijk om te weten wat er precies speelt binnen de gemeente en in hoeverre de gestelde doelen zijn gehaald. Hiertoe ontwikkelen we een instrument waarmee de voortgang van de uitvoering van het milieubeleidsplan kan worden bewaakt. De acties en projecten in het milieubeleidsprogramma worden zodanig geformuleerd dat hier meetbare resultaten uit volgen. Door een periodieke evaluatie van de meetresultaten kan, indien nodig, tijdig worden bijgestuurd.

Communicatie en participatie

Om de, in dit milieubeleidsplan gestelde doelen te halen, moeten deze duidelijk gecommuniceerd worden naar de doelgroepen. Zo zijn bij de totstandkoming van dit plan de doelgroepen actief betrokken om een zo groot mogelijk draagvlak te creëren. Tevens zullen we waar nodig gerichte voorlichting geven op deelgebieden. We streven naar een zo groot mogelijke participatie van de bevolking bij het realiseren van onze ambities.

De gemeente als “voorbeeldbedrijf”

De gemeente belast bij haar bedrijfsvoering in meer of minder mate het milieu. Net als ieder ander bedrijf dient zij er zorg voor te dragen dat de milieuaspecten zo optimaal mogelijk dienen te worden gewaarborgd. De voorbeeldfunctie die de gemeente heeft, en wil hebben, maakt dat bedrijfsinterne milieuzorg voor de gemeente Tynaarlo een structureel bedrijfsproces is. De gemeente Tynaarlo wil dan ook een duurzame bedrijfsvoering uitoefenen en daarmee een voorbeeldfunctie voor burgers en bedrijven vervullen.

4 ONTWIKKELINGSVISIE

We hebben als gemeente per deelgebied een visie en ambitie ontwikkeld. In dit hoofdstuk beschrijven we de gewenste ontwikkelingen die naar de autonome ontwikkelingen zouden moeten plaatsvinden. Op basis van deze ambities kunnen we per deelgebied de belangrijkste kernkwaliteiten identificeren. Zodoende kunnen gericht acties en projecten worden geformuleerd om deze ambities te realiseren.

De ontwikkelingen in het Milieubeleidsplan worden beschreven binnen functionele gebiedstypen. Om enig gevoel te krijgen voor omvang en verhouding hiertussen, is het onderstaande overzicht toegevoegd. Hierin is de verhouding tussen de omvang van de verschillende hoofdfuncties van het grondgebruik in de gemeente Tynaarlo weergegeven.

Hoofdfunctie	Aandeel
Bebouwd	ca. 7%
Verkeer	ca. 3%
Bos en natuur	ca. 9%
Recreatie	ca. 2%
Landbouw	ca. 77%
Water	ca. 3%

4.1 Bebouwde omgeving

Behoud en versterken (milieu)woonomgevingkwaliteit

Tynaarlo behoudt en versterkt de huidige kwaliteit van de (leef)omgeving, ondanks alle economische en ruimtelijke ontwikkelingen. Milieukwaliteiten horen hier uitdrukkelijk bij. Bewoners hechten steeds meer aan een groene, gezonde, schone en veilige woonomgeving zonder overlast en met natuur (inclusief water) in de nabije omgeving. Tynaarlo wil zich mede hiermee blijven onderscheiden van de stedelijke regio (Groningen-Assen).

Toekomstgericht bouwen in de nieuwe bebouwde omgeving

Tynaarlo hecht aan een hoge kwaliteit van bouwen. Dit betekent dat voor de lange termijn wordt gebouwd. Ten aanzien van milieu betekent dit energiebewust bouwen (energiezuinig en/of het gebruik van duurzame energie) en gebruik van duurzame materialen. Belangrijke doelstelling hiervan is de beperking van CO₂-uitstoot, waarmee Tynaarlo haar bijdrage levert aan de vermindering van de klimaatverandering. De burger is zich hier steeds meer van bewust (mede omdat de effecten van klimaatverandering steeds meer zichtbaar worden). Daarbij spelen vanzelfsprekend ook de lagere maandlasten een rol (wellicht wordt dit in de toekomst steeds belangrijker). Energiebewust gebouwde huizen vertegenwoordigen hiermee een 'meerwaarde', die zeker in de toekomst steeds belangrijker zal worden. Andere milieugerelateerde aspecten van toekomstgericht bouwen zijn:

- gezondheid: binnenmilieu, materiaalgebruik;
- gebruiksduurzaamheid: voorkomen dat een gebouw binnen 50 jaar geen functie meer heeft en gesloopt moet worden;

- locatiekeuze: rekening houden met ontwikkelingen in de omgeving, bijvoorbeeld bedrijvigheid en/of verkeer, zodat de verschillende functies in de toekomst geen conflicten gaan opleveren (bijv. geluid, lucht, bereikbaarheid). In het kader van het structuurplan zijn de zoeklocaties voor woningbouw reeds getoetst aan de randvoorwaarden archeologie, water, invloed op beschermde natuurgebieden, landschap, luchtkwaliteit en externe veiligheid.

Toekomstgericht herinrichtingen en renoveren van de bestaande bebouwde omgeving

Niet alleen in de nieuwbouw hebben we aandacht voor kwaliteit en duurzaamheid. Juist de bestaande bebouwde omgeving biedt grote potentie voor verbetermaatregelen. In vergelijking met de (toekomstige) nieuwbouw zien we in de bestaande bouw vaak een hoger energieverbruik en slechter comfort. Dit kan vervolgens weer leiden tot hoge (woon)lasten, gezondheidsklachten en lagere productiviteit. Daarom wordt naast de uitbreiding van de woningvoorraad een groot deel van het (investerings)programma binnen de bestaande bebouwde omgeving gerealiseerd. Samen met de markt zal worden bezien welke kansen er zijn voor integrale projecten voor wonen, winkels en andere voorzieningen.

4.2 Bedrijventerreinen

Toekomstgericht en duurzaam ondernemen, met behoud van kenmerkende natuurkwaliteiten

Evenals bij de ontwikkeling van woningen stelt de gemeente Tynaarlo hoge eisen aan de ontwikkeling van nieuwe bedrijvigheid. Naast de economische aspecten wordt tevens aandacht besteed aan het energiegebruik, de wijze van bouwen en de inpassing van de inrichtingen in de omgeving. Dit betekent dat voor de lange termijn wordt gebouwd en dat economische ontwikkelingen worden ingezet met de blik naar de toekomst. Ten aanzien van milieu betekent dit:

- Energiebewust bouwen en ondernemen: energiezuinig en gebruik van duurzame energie, zowel met het oog op kostenverlaging en beperking van de CO₂-uitstoot. Dit is nu al een actueel item, maar zal in de (nabije) toekomst een steeds belangrijkere rol spelen. Dit zowel bij de woningbouw, de bedrijvigheid als de eigen activiteiten van de gemeente.
- Schone economie: realisatie van bedrijventerreinen zoveel mogelijk buiten de kernen, focus op toerisme en recreatie, geen industrie met grootschalige milieubelasting.
- Locatiekeuzes: door de activiteiten af te stemmen op de omgeving wordt de milieubelasting tot een minimum beperkt.
- De nadruk ligt binnen de gemeente op ontwikkeling van kleinschalige economie.

Funciemenging van wonen en werken kan alleen bij kleinschalige bedrijvigheid met een minimale impact op de omgevingskwaliteit.

4.3 Verkeer en vervoer

Bereikbaar met behoud van milieukwaliteiten

Door de ontwikkelingen en autonome groei in Tynaarlo zal de verkeersdruk mede toenemen, en daarmee ook de milieubelasting vanwege het wegverkeer. Om zowel de bereikbaarheid te vergroten als de overlast te minimaliseren zet Tynaarlo in op een duurzame inrichting van de verkeersstructuur. Door functies te ontsluiten met wegen van een lagere orde kan rust en ruimte, natuur, cultuurhistorie, extensieve recreatie en leefbaarheid tot ontwikkeling komen. De functies rondom de wegen (bijv. wonen en natuurgebied) zijn daarbij mede bepalend voor de functies van de wegen zelf en daarmee de inrichting van de wegen en de infrastructuur.

4.4 Natuur

Handhaven en versterken van de kwaliteit van het landschap, waaronder de droge en natte natuur.

De meest in het oog springende milieukwaliteit is het landschap: de natuurgebieden rondom de woonkernen, die in verbinding moeten blijven staan met het groen en water in de woongebieden zelf. Het landschap is leidend in de ruimtelijke ontwikkelingen.

Van "de Groene Long" wil de gemeente zoveel mogelijk afblijven. Ontwikkelingen moeten zwaarwegend zijn en landschappelijk goed inpasbaar om acceptabel te kunnen zijn. Waar mogelijk moeten projecten bijdragen om de (kwaliteit van) de Groene Long te versterken.

4.5 Recreatie

Omgevingskwaliteit als kapitaal voor de groei van de recreatie

Het beleid van de gemeente is gericht op groei, mits inpasbaar. Doel is de uitbreiding van slecht-weer-voorzieningen en het aantrekkelijker maken van voorzieningen waar nu weinig mensen komen.

Het moet voorkomen worden dat de druk op landschappelijke/ecologische waarden te groot wordt en de rust wordt verdrongen, met name in de kwetsbare gebieden. Zowel de ondernemers als de gemeente zelf zijn zich er van bewust dat juist de kwaliteiten van de natuur en het landschap het daadwerkelijke kapitaal van hun bedrijf en van de gemeente is. Hiertoe worden vormen van recreatie gezocht die passen bij de specifieke eigenschappen van de omgeving. Daarnaast zorgt natuurrecreatie voor bewustwording van de natuur en het landschap.

4.6 Landschap (buitengebied)

Leefbaar buitengebied en gezonde landbouw met behoud van bestaande landschappelijke kwaliteiten

Ondanks dat het landbouwareaal in de gemeente afneemt, is de landbouw nog steeds zeer beeldbepalend voor Tynaarlo. De landbouw is vergroeid met de gemeente. Het is mede dankzij de landbouw dat natuur- en beheergebieden zijn ontstaan en dat de gaafheid van het landschap nog zichtbaar is. In het structuurplan zijn gebieden aangewezen waar de landbouw het primaat heeft. Dat wil zeggen dat nieuwe ontwikkelingen worden getoetst aan het belang van de individuele agrariër. Desondanks is de verwachting dat het aantal agrariërs de komende periode nog verder zal dalen. De overblijvende bedrijven kunnen daardoor in omvang toenemen. Het (agrarisch) ondernemersschap zal echter blijven. Dit zal ongetwijfeld ook leiden tot ruimtelijke veranderingen of grotere landbouwbedrijven. Maar ook wijzigingen in type meer duurzame bedrijfsvoering, aanbieden van meer groene diensten of alternatieve activiteiten is te verwachten.

De gemeente maakt zich sterk om waar mogelijk, partijen bij elkaar te brengen en nieuwe functies zo goed mogelijk aan het bestaande landschap te koppelen, mogelijk via nieuwe vormen van wonen en werken in het landelijk gebied. Harde randvoorwaarde voor de gemeente is dat bestaande landschappelijke kwaliteiten in stand blijven.

5 UITWERKING LEEFOMGEVINGSKWALITEITEN ONTWIKKELINGSVISIE

5.1 BEBOUWDE OMGEVING

Huidige situatie en autonome ontwikkelingen

Vanuit de Regio Groningen-Assen is aan de gemeente Tynaarlo een bouwopgave toebedeeld van 1.600 woningen. Uit onderzoek ten behoeve van het woonplan is gebleken dat de uitbreidingsbehoefte de komende 15 jaar uit circa 1.000 woningen bestaat. De extra regionale opgave wil de gemeente ten goede laten komen aan een instroom van gezinnen met kinderen. Daar dit type gezinnen bij voorkeur een woning heeft met tuin, zal de extra regiotaakstelling vooral in de uitbreidingsgebieden opgevangen worden. De gemeente moet de komende 15 jaar dus 105 woningen per jaar opleveren. Deze projecten hebben exclusief de vervangende bouw een omvang van circa 1.540 woningen. Het plan Ter Borch bij Eelderwolde met 1.250 woningen komt daar nog eens extra bovenop.

Daarnaast zijn er in de kernen diverse winkelvoorzieningen. In de gemeente Tynaarlo heeft de Zuidlaren de meeste detailhandel, daarna Eelde/Paterswolde en Vries.

Gewenste kwaliteit en ambitie in de nieuwe bebouwde omgeving

Naast deze kwantitatieve ambities heeft de gemeente ook hoge kwalitatieve ambities. Nieuwbouwplannen moeten gerealiseerd worden in een omgeving waarin de oorspronkelijke structuur van landschap, water en natuur nog zichtbaar is. Het precieze ambitieniveau wordt per locatie bepaald, vanzelfsprekend sterk afhankelijk van de gebruikers (en hun leefstijl) van de locatie of het gebied. In het structuurplan worden vier doelgroepen onderscheiden (dorpelingen, senioren, jongeren en buitenwoners). Heel grofweg zou je deze doelgroepen kunnen koppelen aan het type nieuwbouw waar ze het meest bij betrokken zijn.

- dorpelingen: bij herstructurering
- de senioren en de jongeren: bij transformatie en bij invullocaties
- de buitenwoners: in de uitleggebieden

Voor wat betreft de ecologische toets en de landschappelijke inpassing heeft Zuidlaren de meest kritische locaties, grenzend aan de ecologische hoofdstructuur.

Een belangrijk deel van de werkgelegenheid wordt geconcentreerd in bestaande kernen (dienstverlenende organisaties, detailhandel en winkelvoorzieningen, horeca, instellingen van zorg en cultuur, overheid, scholen). Veel kleine bedrijven zijn volledig vergroeid met het dorp en onderdeel geworden van de sociale structuur. De gemeente staat hier in principe positief tegenover, mits inpasbaar in de woonomgeving. Dit laatste geldt zowel voor de groeimogelijkheden, als voor eventuele hinder naar de omgeving. In gevallen van hinder komt verplaatsing naar de verschillende bedrijventerreinen aan de orde.

In het structuurplan is voor het thema wonen als één van de uitgangspunten geformuleerd, dat nieuwbouw als een integrale opgave zal worden opgevat, waarbij aspecten als voorzieningen, groenstructuren, veiligheid, milieu, afval water en andere duurzaamheidseisen zullen worden betrokken.

Gewenste kwaliteit en ambitie in de bestaande bebouwde omgeving

Een analyse van de bestaande bebouwde omgeving is noodzakelijk om een reëel beeld te geven van de gewenste kwaliteit en ambitie van onze bestaande bebouwde omgeving. De meest kansrijke segmenten, projecten en maatregelen pakketten komen hieruit voort. We willen via projectmatige renovatie in de bestaande bouw structurele toepassing van duurzame maatregelen. De volgende zaken staan daarbij voorop

- Beperken van warmteverliezen door het toepassen van isolatie
- Realiseren van een gezonder binnenklimaat
- Toepassen van energiebesparende / duurzame energie opwekkingstechnieken.
- Toepassen van duurzame bouwmaterialen

Een en ander zoals opgenomen in de uitgangspunten van ons Beleidsplan Duurzaam Bouwen.

Ambities

- 1. Behoud en waar mogelijk versterking (milieu)omgevingskwaliteit**
- 2. Toekomstgericht bouwen, herinrichten en renoveren**

Deze ambities streven we na door het formuleren van gerelateerde doelstellingen en hieraan gekoppelde acties en projecten. We onderscheiden acties en projecten als volgt:

Acties: betreft continuering van bestaande reguliere doorlopende werkzaamheden.

Projecten: betreffen de tijdelijke extra inspanningen die bijdragen aan het behalen van onze doelstellingen.

Daar waar mogelijk zijn prestatie indicatoren benoemd om de uitvoering van de acties en daarmee het behalen van de doelstellingen te kunnen monitoren. Onze ambities willen we zowel in de bestaande bebouwde omgeving als in de nieuwe bouwde omgeving realiseren.

Bestaande bebouwde omgeving:

Ambitie: Behoud en waar mogelijk versterking (milieu)omgevingskwaliteit bestaande bebouwde omgeving				
Doelstelling	Actie	Project	Prestatieindicator	milieuthema
Passende milieu (omgevings) kwaliteit per deelgebied	Inventarisatie huidige en afstemmen gewenste ambities t.a.v. omgevingskwaliteit per deelgebied	Leidraad dubo-ambities wooncorporaties en gemeente		Geluid Lucht Bodem Hinder
	Raadplegen achtergrond niveaukaart geluid		<ul style="list-style-type: none"> • Geluidniveau (dB(A)) • Luchtkwaliteit • Bodemkwaliteit 	Geluid Lucht Bodem Hinder
Behoud van een schone, gezonde en veilige woonomgeving	Afname van zwerfvuil in de dorpskernen door het creëren van adequate inzamelmogelijkheden			Afval
	Voortzetten project Tynaarlo Schoon			Afval
	Goede uitvoering uitvoeringsprogramma handhaving		Aantal controles t.b.v. toezicht en handhaving	Afval Lucht Bodem Hinder
Bijdragen aan verbetering luchtkwaliteit	Indien noodzakelijke incidentele toetsing van de effecten van ruimtelijke plannen op de luchtkwaliteit.		Aanwezigheid van een paragraaf luchtkwaliteit in ruimtelijke plannen.	Lucht
Verbetering bodemkwaliteit		Opstellen gemeentelijk bodembeleid		Bodem
	Uitvoeren bodemtoets bij ruimtelijke plannen		Alle ruimtelijke plannen getoetst of bevatten een paragraaf t.a.v. bodemkwaliteit.	Bodem
	Uitvoeren provinciaal bodemsaneringsprogramma			Bodem
	Actueel houden bodemsaneringsprogramma			Bodem
	Aanpak bodemvervuiling/waterbodemsanering			Bodem
Schoon en gezond water		Ontwikkeling nieuw Gemeentelijk Waterplan		Bodem Water
Risicosituatie opslag en transport gevaarlijke stoffen in beeld en veiligheid geborgd	Uitvoeren risico-inventarisatie		status risicokaarten	Hinder
	Actueel houden risico-inventarisatie			Hinder
	Ruimtelijke plannen toetsen op Externe Veiligheid			Hinder

Ambitie: Behoud en waar mogelijk versterking (milieu)omgevingskwaliteit bestaande bebouwde omgeving				
Doelstelling	Actie	Project	Prestatieindicator	milieuthema
	Wm-vergunningen toetsen op Externe Veiligheid			Hinder
	Actueel houden van het rampenplan waarmee voldoende wordt geoefend.			Hinder
Verbetering energieprestatie en binnenklimaat scholen, openbare gebouwen en gemeentelijke gebouwen		Verbetering energieprestatie en binnenklimaat scholen, openbare gebouwen en gemeentelijke gebouwen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ aantal inventarisaties ▪ plan van aanpak per locatie 	Energie/ klimaat
	Actief volgen ontwikkelingen mbt stralingsrisico's GSM- en UMTS-masten.			Hinder
Verbetering duurzaamheidsprestaties bestaande woningvoorraad		Wonen ++		Energie klimaat
		Leidraad dubo-ambities wooncorporaties en gemeente		Energie Klimaat Water Bodem
Duurzame inrichting van (nieuw)bouwlocaties	Toepassing van duurzaam waterbeheer			Water
	Toepassing dubo-toets			Energie Klimaat Water
	Toepassing van de watertoets			Water

Nieuwbouw

Ambitie: Behoud en waar mogelijk versterking (milieu)omgevingskwaliteit nieuwe bebouwde omgeving				
Doelstelling	Actie	Project	Prestatieindicator	milieuthema
Passende milieu(omgevings)kwaliteit per deelgebied		Ontwikkelen van een systematiek voor het bepalen van milieumambities voor ontwikkelingslocaties		
		Begeleiding OBt ontwikkelprojecten		
	Inventarisatie huidige en afstemmen gewenste ambities t.a.v. omgevingskwaliteit per deelgebied		<ul style="list-style-type: none"> • Geluidniveau (dB(A)) • Luchtkwaliteit • Bodemkwaliteit 	Geluid Lucht Bodem Hinder
	Raadplegen achtergrond niveaukaart geluid		<ul style="list-style-type: none"> • Geluidniveau (dB(A)) • Luchtkwaliteit • Bodemkwaliteit 	Geluid Lucht Bodem Hinder
Behoud van een schone, gezonde en veilige woonomgeving		Deelname duurzaamheid energie infrastructuur		Energie klimaat
	Afname van zwerfvuil in de dorpskernen door het creëren van adequate inzamelmogelijkheden			Afval
	Voortzetten project Tynaarlo Schoon			Afval
	Goede uitvoering uitvoeringsprogramma handhaving		Aantal controles t.b.v. toezicht en handhaving	Afval Lucht Bodem Hinder
Bijdragen aan verbetering luchtkwaliteit	Indien noodzakelijke incidentele toetsing van de effecten van ruimtelijke plannen op de luchtkwaliteit.		Aanwezigheid van een paragraaf luchtkwaliteit in ruimtelijke plannen.	Lucht
Verbetering bodemkwaliteit		Opstellen gemeentelijk bodembeleid		Bodem
	Uitvoeren bodemtoets bij ruimtelijke plannen		Alle ruimtelijke plannen getoetst of bevatten een paragraaf t.a.v. bodemkwaliteit.	Bodem
	Uitvoeren provinciaal bodemsaneringsprogramma			Bodem

Ambitie: Behoud en waar mogelijk versterking (milieu)omgevingskwaliteit nieuwe bebouwde omgeving				
Doelstelling	Actie	Project	Prestatieindicator	milieuthema
	Actueel houden bodemsaneringsprogramma			Bodem
Schoon en gezond water		Ontwikkeling nieuw Gemeentelijk Waterplan Gefaseerd afkoppelen bestaand bebouwd gebied.		Bodem Water
Risicosituatie opslag en transport gevaarlijke stoffen in beeld en veiligheid geborgd	Uitvoeren risico-inventarisatie		status risicokaarten	Hinder
	Actueel houden risicoinventarisatie			Hinder
	Ruimtelijke plannen toetsen op Externe Veiligheid			Hinder
	Wm-vergunningen toetsen op Externe Veiligheid			Hinder
	Actueel houden van het rampenplan waarmee voldoende wordt geoefend.			Hinder
In 2011 wordt 20% van de nieuwbouwwoningen energieneutraal opgeleverd en hebben alle nieuwbouwwoningen een maximale epc van 0,5.		Energievisie nieuwbouwlocaties		Energie Klimaat
		EPA-adviezen	4 adviezen voor particuliere bouwers per jaar	Energie klimaat
		Wonen ++		Energie klimaat
		Leidraad dubo-ambities wooncorporaties en gemeente		Energie Klimaat Water Bodem Hinder
	Structureel toepassen manifest duurzaam bouwen		Onderdelen manifest opgenomen in PvE's voor renovatie, herinrichting en nieuwbouw	Energie klimaat
	Per (nieuw)bouwlocatie exacte ambitieniveau bepalen en monitoren		Aantal benoemde locaties	Energie klimaat
Verbetering energieprestatie en binnenklimaat		Verbetering energieprestatie en binnenklimaat scholen, openbare gebouwen en gemeentelijke gebouwen	<ul style="list-style-type: none"> aantal inventarisaties plan van aanpak per locatie 	Energie klimaat

Ambitie: Behoud en waar mogelijk versterking (milieu)omgevingskwaliteit nieuwe bebouwde omgeving				
Doelstelling	Actie	Project	Prestatieindicator	milieuthema
scholen, openbare gebouwen en gemeentelijke gebouwen	Actief volgen ontwikkelingen mbt stralingsrisico's GSM- en UMTS-masten.			Hinder
Duurzame inrichting van (nieuw)bouwlocaties	Toepassing van duurzaam waterbeheer			Water
	Toepassing dubo-toets			Energie Klimaat Water bodem hinder
	Toepassing van de watertoets			Water

5.2 BEDRIJVENTERREINEN

Huidige situatie en autonome ontwikkelingen

De gemeente Tynaarlo heeft een vijftal bedrijventerreinen, variërend in omvang van circa 2 ha tot circa 50 ha, oa. het bedrijventerrein Vriezerbrug. Lokale bedrijven kunnen zich vestigen op dit bedrijventerrein. Op de uitbreiding van het bedrijventerrein Groningen Airport Eelde is plaats voor bedrijven met luchthaven verbonden activiteiten. In het Noorden van de gemeente wordt bedrijventerrein/ kantorenpark Kranenburg Zuid) ontwikkeld (circa 21 ha).

Gewenste kwaliteit en ambitie

Doelstelling van de gemeente is het behoud van bestaande werkgelegenheid, maar ook het creëren van nieuwe werkgelegenheid. Hiervoor zet Tynaarlo in op:

- Continueren ontwikkeling luchthaven Eelde
- Onderzoeken of ook bij kleinschalige bedrijfskavels uitbreidingen mogelijk zijn (bijv. de Groeve)
- Revitalisering van bestaande bedrijventerreinen
- Behoud kleinschalige bedrijvigheid in de kernen, waarbij wel een afweging gemaakt moet worden over de eventuele overlast
- Ruimte bieden voor (kleinschalige) bedrijvigheid in landelijk gebied

Belangrijke aandachtspunten bij bedrijventerreinen zijn de landschappelijke en ecologische inpassing en de geluidsbelasting op de omgeving.

Economische groei voorzien van milieukwaliteiten

De economische groei in Tynaarlo moet tevens leiden tot meer milieukwaliteiten voor zowel de woonomgeving als voor de natuur. Combinaties van functies moet worden onderzocht. Gedacht kan worden aan het ontwikkelen van blauwe diensten .

Tynaarlo wil de unieke (milieu)kwaliteiten van haar gemeente behouden en versterken. De economische ontwikkeling zal alleen maar succesvol blijken als Tynaarlo ook in staat is om haar profiel te behouden of, indien mogelijk, uitbouwen als een groene gemeente, waar men nog rustig kan wonen en/of recreëren. Dit betekent dat de gemeente zicht richt op een schone economie, zonder grootschalige milieubelasting. Naast vermindering van geluidsbelasting, luchtverontreiniging en verbetering van de veiligheid wil Tynaarlo zich daarbij ook inzetten voor de inbreng van (duurzame) items als energiebesparing en afvalpreventie.

Daarnaast richt de gemeente zich op een optimale inpassing, zowel in de landschappelijke omgeving, als in de woonomgeving. Doel hiervan is om enerzijds de bedrijvigheid de benodigde (groei)ruimte te geven, en anderzijds om de (milieu)kwaliteiten van de omgeving zoveel mogelijk te beschermen en waar mogelijk te versterken.

Ambitie: Toekomstgericht en duurzaam ondernemen, met behoud van of mogelijke versterking van kenmerkende natuurwaarden

Deze ambitie streven we na door het formuleren van gerelateerde doelstellingen en hieraan gekoppelde acties en projecten.

We onderscheiden acties en projecten als volgt:

Acties: betreft continuering van bestaande reguliere doorlopende werkzaamheden.

Projecten: betreffen de tijdelijke extra inspanningen die bijdragen aan het behalen van onze doelstellingen.

Daar waar mogelijk zijn prestatie indicatoren benoemd om de uitvoering van de acties en daarmee het behalen van de doelstellingen te kunnen monitoren.

Ambitie: Toekomstgericht en duurzaam ondernemen, met behoud van kenmerkende natuurwaarden				
Doelstelling	Actie	Project	Prestatieindicator	milieuthema
Behouden van omgevingskwaliteit rondom bedrijven terreinen	Verduurzaming van (bestaande) bedrijventerreinen		<ul style="list-style-type: none"> • Inventarisatie "kansen voor duurzaamheid op bedrijventerreinen in de gemeente Tynaarlo • parkmanagement • toepassing van vervoermanagement • toepassing DE op bedrijventerreinen 	Afval Lucht Energie Klimaat Geluid
Adequate vergunningverlening en handhaving		Duurzame Energiescan	DE-scan bij 100 bedrijven	Energie klimaat
		Actualisatie handhavingsbeleidsplan i.h.k.v. wabo 2008	Nieuw handhavingsbeleidsplan	
	Handhaven volgens het jaarlijks vastgestelde uitvoeringsprogramma		vergunningbestand is actueel handhavingsacties lopen volgens uitvoeringsprogramma	
	Toepassen beleidskaders voor vergunningverlening : <ul style="list-style-type: none"> • Omgevingsvergunning (Wabo) • Verruimde reikwijdte (energie, afval, grondstoffenverbruik en vervoersmanagement) • Toepassing nadere eisen bijv. geluid en lichthinder. 		Beleidskaders beschikbaar	Energie Afval Geluid Hinder
Verbeteren bodemkwaliteit		Opstellen gemeentelijk bodembeleid		Bodem
	Uitvoeren bodemtoets bij ruimtelijke plannen		Alle ruimtelijke plannen getoetst	Bodem
	Sanering integreren ruimtelijk plan		In elk nieuw ruimtelijk plan staat een paragraaf sanering	Bodem
	Uitvoeren provinciaal bodemsaneringsprogramma			Bodem

Ambitie: Toekomstgericht en duurzaam ondernemen, met behoud van kenmerkende natuurwaarden				
Doelstelling	Actie	Project	Prestatieindicator	milieuthema
	Actueel houden bodemsaneringsprogramma			Bodem
	Uitvoeren Bouwbesluit			Bodem
	Actualisatie beleid bouwen op vervuilde grond (o.b.v. bodeminformatiesysteem)			Bodem
	Beheer gemeentebrede bodemkwaliteitskaart			Bodem
	Actualiseren kaart bodembescherming gebieden i.v.m. waterwingebieden			Bodem water

5.3 VERKEER EN VERVOER

Huidige situatie en autonome ontwikkelingen

De groei van de ruimtelijke ontwikkelingen in Tynaarlo vraagt om een bijpassende verkeersstructuur, die moet zorgen voor goed bereikbare woon-, werk- en recreatiegebieden, maar moet er ook voor zorgen dat de leefbaarheid in de woon- en recreatiegebieden op peil blijft, met name vanwege de geluidsbelasting. Daarnaast zijn luchtverontreiniging en energiegebruik belangrijke milieu-items. De belangrijkste hoofdadere worden gevormd door de A28, N34, N372 en N386.

Nog onderzocht moet worden of de huidige inrichting en inpassing van het wegennet voldoet aan de eisen om de nieuwe ontwikkelingen op te vangen. Een belangrijk hulpmiddel hierbij is het ontwikkelde verkeersmodel. Aan de hand van scenario's in het verkeersmodel zijn de volgende knelpunten geïdentificeerd:

- toenemende congestie in de agglomeratie Groningen (A7, en A28) de N34 tussen Gieten en De Punt en op de N33
- toename van verkeersproblemen op de N386
- onveilige locaties
- het onvoldoende goede voetgangers en fietsroutes met aansluitingen op het openbaar vervoer
- geluidsbeleid voor verkeer is onvoldoende afgestemd op de eigen gemeentelijke verkeerssituatie

Gewenste kwaliteiten en ambitie

Woon- en recreatiegebieden, bedrijventerreinen en natuur, moeten in Tynaarlo bereikbaar blijven. Echter met behoud van de (milieu)kwaliteit in onze gemeente.

Een oplossingsrichting is om de wegenstructuur meer in te richten volgens de wegencategorisering:

- stroomwegen: doorgaande wegen
- erftoegangswegen: bestemmingsverkeer in woonwijken
- gebiedsontsluitingswegen: verbindingswegen tussen stroomwegen en erftoegangswegen

Bij woningbouw langs wegen bestaat de mogelijkheid om onder voorwaarden ontheffing voor een hogere geluidswaarde toe te staan, indien de voorkeursgrenswaarde voor geluid wordt overschreden. Deze bevoegdheid ligt momenteel bij de provincie Drenthe maar gaat over naar de gemeente Tynaarlo. Het uitgangspunt van de gemeente Tynaarlo zal echter uit gaan van het "Stand-still principe". Of te wel, geen verslechtering van de bestaande situatie. De gemeente zal mede op basis van het te ontwikkelen geluidsbeleid, waar nodig inpassingmaatregelen treffen. De effecten van de geluidsbronnen in de gemeente worden vertaald in een geluidkaart.

Het openbaar vervoer is een aandachtspunt. Er wordt een studie gedaan naar het combineren van vervoerssoorten in de regio, waarbij transport op maat wordt geleverd. Inmiddels rijdt de Q-liner al en zijn minitransferia in Zuidlaren en Tynaarlo in ontwikkeling. Andere ontwikkelingen zijn: een mogelijke light train Groningen-Assen, een regiobus en een snelle fietsverbinding.

Vanuit de Regio visie Groningen-Assen 2030 is gekeken voor het verder uitbouwen van het ontwikkelingsprofiel als nationaal stedelijk netwerk en voor het behouden van kernkwaliteiten die Tynaarlo haar unieke karakter geven. In het kader van de regionale nota Mobiliteit wordt in het stedelijk netwerk Groningen-Assen een netwerkanalyse uitgevoerd. Voor Tynaarlo betekent dit dat het sluipverkeer veroorzaakt door de knelpunten op het hoofdwegennet (A 28 en A 7) tot een verkeersonveilige situatie leidt. Tevens leidt dit tot negatieve ontwikkeling van de leefbaarheidskwaliteiten van Tynaarlo. Naast het sluipverkeer is de verkeersonveiligheid op de N34 een punt van aandacht.

Voor het stedelijke gebied rondom Tynaarlo is het belangrijkste: de bereikbaarheid van en naar de stedelijke centra op een duurzame wijze garanderen voor de lange termijn. Op de benoemde corridors tussen de steden en de omliggende kernen dient de bereikbaarheid per auto, fiets en openbaar vervoer gegarandeerd te zijn. Voor de gemeenten Tynaarlo zijn dit de volgende corridors:

- Corridor Assen – Vries/Zuidlaren
- Corridor Assen-Groningen, waaronder de verbinding Eelde-Paterswolde – Groningen

Ambitie: Bereikbaarheid met behoud van milieukwaliteiten

Deze ambitie streven we na door het formuleren van gerelateerde doelstellingen en hieraan gekoppelde acties en projecten.

We onderscheiden acties en projecten als volgt:

Acties: betreft continuering van bestaande reguliere doorlopende werkzaamheden.

Projecten: betreffen de tijdelijke extra inspanningen die bijdragen aan het behalen van onze doelstellingen.

Daar waar mogelijk zijn prestatie indicatoren benoemd om de uitvoering van de acties en daarmee het behalen van de doelstellingen te kunnen monitoren.

Ambitie: Bereikbaarheid met behoud van milieukwaliteiten				
Doelstelling	Actie	Project	Prestatieindicator	milieuthema
toename fietsgebruik	aanleg extra fietspaden		aantal kilometers fietspad t.o.v. totaal aantal kilometers weg	energie / klimaat geluid lucht
	onderhoud van fietsinfrastructuur		aantal klachten over staat van fietsinfrastructuur	Energie Klimaat Geluid lucht
	voorlichting (zie communicatie)			
meer transport op maat	ontwikkeling van minitransferia in Zuidlaren en Tynaarlo		gebruik van minitransferia	Energie klimaat geluid lucht
verbetering wegenstructuur	aanpassing wegenstructuur aan wegencategorisering			energie geluid lucht
	bij herinrichting of aanleg van woongebieden wordt rekening gehouden met eisen en wensen t.a.v. leefbaarheid en bereikbaarheid		30 km zones	energie geluid lucht
	In planfase: Zo min mogelijk woningen met te hoge gevelbelasting realiseren		aantal nieuwbouwwoningen met te hoge (gevel)belasting	geluid

Ambitie: Bereikbaarheid met behoud van milieukwaliteiten				
Doelstelling	Actie	Project	Prestatieindicator	milieuthema
beperking van geluidsoverlast t.g.v. verkeer	bij (vervangende) nieuwbouw verplichting van geluidsisolatie zodanig dat het binnenniveau niet hoger wordt dan 35 dB(A) (Bouwbesluit)		aantal nieuwbouwwoningen met te hoge (gevel)belasting	geluid
	treffen van inpassingsmaatregelen. <ul style="list-style-type: none"> • schermen of geluidswallen, • verdiept aanleggen van wegen • toepassing van stil asfalt 		aantal inpassingsmaatregelen	geluid
	Uitvoeren geluidstoets bij ontwikkeling van ruimtelijke plannen		Geluidsniveau paragraaf	geluid
blijven voldoen aan Besluit luchtkwaliteit	Het actueel houden van verkeersprognoses en de doorrekening uit het verkeersmodel naar geluidsbelasting langs wegen als input voor het geluidsbeleid			geluid
	Bij nieuwe ontwikkelingen en uitbreidingen wordt getoetst aan het Besluit luchtkwaliteit; belangrijkste aandachtspunten zijn de A28, de N372 en de N386		luchtkwaliteit	lucht

5.4 NATUUR

Huidige situatie en autonome ontwikkelingen

De landschappelijk en ecologisch waardevolle delen van de gemeente worden ook wel de Groene Long van de gemeente genoemd. Het bestaat voor een belangrijk deel uit het Nationaal Beek- en Esdorpen landschap Drentse Aa en andere bijzondere gebiedsaanduidingen die nu al worden erkend en beschermd, waaronder onderdelen van de Ecologische Hoofdstructuur. De Groene Long behoort grotendeels tot een kleinschalig laaglandbeek- en essenlandschap, soms met meanderende beken. Aankoop, beheer en instandhouding van deze gebieden zijn wettelijk verankerd.

Gewenste kwaliteiten en ambitie

Er wordt naar gestreefd om de Groene Long te versterken. Hier kunnen vier aspecten in worden onderscheiden.

Versterking door verbinding groene aders

In kader van het Nationale Landschap Drentsche Aa wordt al fors geïnvesteerd in behoud en herstel van de landschapstructuren. De gemeente wil zoveel mogelijk groene aders met elkaar verbinden, zodat meer uitwisseling tussen natuurgebieden tot stand kan worden gebracht. Om zodoende de ecologische rijkdom en variëteit te vergroten.

Verbinding tussen buitengebied en dorpsgroen

De komende jaren wordt gekeken of open gebieden of groene structuren, naast hun bijdrage aan een hoogwaardige leefomgeving en de identiteit van een dorp, ook een stepping stone kunnen zijn in de ecologische hoofdstructuur.

Zorgvuldigheid bij dorpsuitbreidingen

Bij dorpsuitbreidingen dient zorgvuldig omgegaan te worden met de omringende landschappelijk structuur. Een taakstelling voor woningbouw moet integraal worden uitgewerkt met een taakstelling voor water, landschap en natuur.

Dorpsranden

Groenstructuren kunnen een goede bijdrage leveren bij evenwichtige overgangen van dorp naar landschap.

Ambitie: Handhaven en versterken Groene Long natte en droge natuur

Deze ambitie streven we na door het formuleren van gerelateerde doelstellingen en hieraan gekoppelde acties en projecten.

We onderscheiden acties en projecten als volgt:

Acties: betreft continuering van bestaande reguliere doorlopende werkzaamheden.

Projecten: betreffen de tijdelijke extra inspanningen die bijdragen aan het behalen van onze doelstellingen.

Daar waar mogelijk zijn prestatie indicatoren benoemd om de uitvoering van de acties en daarmee het behalen van de doelstellingen te kunnen monitoren.

Ambitie: Handhaven en versterken groene long natte natuur				
Doelstelling	Actie	Project	Prestatieindicator	milieuthema
Versterken groene long	Ruimte voor groen en water als vast uitgangspunt bij ruimtelijke ontwikkelingen			Water Natuur
	Realiseren van duurzaamheids-ambities in het programma Waterberging Peizer-Eeldermeden bij Ter Borch		<ul style="list-style-type: none"> • Toepassing duurzaam (water)beheer • Toepassing dubo • gebruik van bestrijdingsmiddelen bij beheer 	Water Bodem
	Realiseren van duurzaamheidsambities in het project Tussenwater			Water Natuur
	Uitvoeren integrale studie 'Kanaal en de A28'			Water
Woonomgeving met voldoende ruimte voor water met een hoge kwaliteit	Uitvoeren van een watertoets en opnemen van een waterparagraaf in bestemmingsplannen			Water
versterken groene long		Landschapsonwikkelingsplan		Natuur
		Visie Koningsas		Natuur
	Behoud van het groene karakter vormt een vast onderdeel in het programma van eisen van ruimtelijke plannen			Natuur
	Bij het opstellen van ruimtelijke plannen wordt een natuur- en landschapstoets uitgevoerd			Natuur
	De gemeente levert een actieve bijdrage aan natuurontwikkelingsprojecten van andere partijen als Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en het Drents landschap.			Natuur
	Het "groene karakter" als kenmerkend element hanteren bij nieuwe ontwikkelingen (woonwijk, bedrijventerrein, verkeer)			Hoeveelheid groen en natuur in de bebouwde omgeving
Voorkomen van verdroging van natuur				Natuur

5.5 RECREATIE

Huidige situatie en autonome ontwikkelingen

Recreatie en toerisme zijn al meer dan een eeuw vergroeid met de gemeente en zijn inmiddels voor de gemeente van groot economisch belang. Daarbij is de recreatieve functie in Tynaarlo verweven met vele andere functies zoals landbouw en natuur. De gemeente Tynaarlo heeft een veelzijdig aanbod met betrekking tot toerisme. Zo zijn er enkele grote recreatieve dagparken (o.a. Sprookjeshof), campings, complexen voor vakantiewoningen en waterrecreatie. In het Provinciaal OmgevingsPlan wordt beschreven dat voor de zuidpunt van het Zuidlaardermeergebied natuurontwikkeling wordt nagestreefd (ecologische verbindingzone).

Voor de Peizer- en Eeldermeden heeft de vereniging van Natuurmonumenten een ontwikkelingsplan 'Natuurlijke Veranderingen Peizer- en Eeldermeden' opgesteld. Hierin is nadrukkelijk aandacht voor ontsluiting van het gebied voor fietsverkeer gericht op recreatie. Het gebied wordt grotendeels ecologisch beheerd. Bij de ontwikkeling van de naastgelegen woonwijk Ter Borch wordt door de aanleg van ecozones een fraaie overgang tussen stad en natuur nagestreefd.

Zuidlaardermeer

Het Zuidlaardermeergebied is een belangrijk toeristisch-recreatief gebied. Aan de zuidkant van het meer (gemeente Tynaarlo) vindt dag- en verblijfsrecreatie plaats bij o.a. Meerzicht en De Bloemert. Aan de noordkant (gemeente Hoogezand-Sappemeer) is dag- en verblijfsrecreatie mogelijk bij Kropswolde. Rondom het meer wordt de gelegenheid geboden iets te eten of te drinken. De toerist kan een fiets of boot huren of langs de oevers van het meer wandelen.

In 2000 is onderzoek verricht naar de haalbaarheid van een bezoekers- en informatiecentrum bij het Zuidlaardermeer. Enkele cijfers uit dit onderzoek:

- op jaarbasis worden circa 19 miljoen dagtochten gemaakt in de omgeving van het Zuidlaardermeergebied door de bewoners van het gebied;
- op jaarbasis worden circa 700.000 dagtochten gemaakt in de omgeving van het Zuidlaardermeergebied door de toerist;
- voor het eventuele informatiecentrum mogen op jaarbasis circa 27.000 bezoekers worden verwacht.

Met de voorzieningen in het dorp Zuidlaren 'binnen handbereik' is de zuidpunt van het Zuidlaardermeer een aantrekkelijke plek om te recreëren. Het POP-Drenthe geeft aan dat in de zuidpunt van het Zuidlaardermeergebied natuurontwikkeling wordt nagestreefd (ecologische verbindingzone). Rekening houdend met de wensen en eisen zal voor de zuidkant, in samenwerking met de Provincie en Stichting Het Drentse Landschap, een ruimtelijke visie opgesteld worden. De visie is gericht op natuurontwikkeling in combinatie met versterking van de recreatieve en toeristische mogelijkheden van het gebied. De gemeente heeft aan de zuidkant reeds strategische grondaankopen gedaan.

Om het Zuidlaardermeer aantrekkelijk te houden voor de watersport is het van belang het meer op voldoende vaardiepte te houden (circa 1,50 meter). In de subparagraaf 'water' is hier reeds aandacht aan besteed.

Uit o.a. de interviews blijkt dat het imago en de uitstraling van het Zuidlaardermeer nog te wensen over laat.

Paterswoldsemeer

Evenals het Zuidlaardermeer is het Paterswoldsemeer een belangrijke toeristische trekker. Behalve voor de toerist, is het zeker ook een belangrijk uitloopgebied van de 'stadjer' (stad Groninger). Rondom het meer zijn diverse overnachtingsmogelijkheden (hotel, camping, blokhut). De toerist heeft de mogelijkheid een zeilboot of fiets huren, maar kan ook een dag langs de oever van het meer vertoeven op o.a. een zandstrand.

- In het beleidsplan Paterswoldsemeer (1999) (zie hoofdstuk 'beleidskader') worden m.b.t. het grondgebied van de gemeente Tynaarlo relevante voorstellen gedaan.
- Het Paterswoldsemeer is als recreatiegebied momenteel aantrekkelijker dan het Zuidlaardermeergebied, omdat het gebied een hogere belevingswaarde heeft voor de recreant en toerist door o.a. een goed fiets- en wandelpadennetwerk. Door de ligging direct bij de stad Groningen is een deel van het meer (de Hoornse Plas) ingericht voor intensieve dagrecreatie.

Vaarrecreatie

Behalve het Paterswoldsemeer en het Zuidlaardermeer is het Noord-Willemskanaal geschikt voor de recreatievaart. Het Paterswoldsemeer en het Noord-Willemskanaal staan met elkaar in verbinding (via een sluis). Om het Zuidlaardermeer te bereiken moet in de huidige situatie vanaf het Noord-Willemskanaal eerst de stad Groningen gepasseerd worden. Vervolgens kan via het Winschoterdiep en het Drentse Diep het Zuidlaardermeer bereikt worden. In het Provinciaal OmgevingsPlan is aandacht voor aansluiting van het Zuidlaardermeer op de vaarroute.

Peizer- en Eeldermeden

Voor de Peizer- en Eeldermeden heeft de vereniging Natuurmonumenten een ontwikkelingsplan 'Natuurlijke Verandering Peizer- en Eeldermeden' opgesteld. Dit plan verkeert momenteel in de conceptfase. In de ontwikkelingsschets zijn het Peizer- en Eelderdiep ontwikkeld tot een open robuust beekdal, met langs de flanken een halfopen cultuurlandschap. Het gebied gaat er mogelijk anders uitzien en wordt een aantrekkelijk doel voor wandelaars en fietsers. Grote delen van het gebied zijn in eigendom en beheer bij Natuurmonumenten en worden op een ecologische wijze beheerd. Als bijzonderheid kan nog worden vermeld dat bij de ontwikkeling van de naastgelegen woonwijk Ter Borch middels de aanleg van zogenaamde ecozones een fraaie overgang tussen stad en natuur wordt nagestreefd.

- De Peizer- en Eeldermeden is reeds een aantrekkelijk gebied voor de toerist, maar kan nog aantrekkelijker worden. Hiertoe wordt een plan opgesteld.

Dagattracties

De volgende bezoekersaantallen van een aantal dagattracties in de gemeente Tynaarlo zijn bekend. Het blijkt dat in de periode 1996 – 1999 geen groei heeft plaatsgevonden.

	Bezoekers dagattracties (x 1000)			
	1996	1997	1998	1999
De Sprookjeshof	100	103	104	100
Museum De Buitenplaats	20	45	26	19
Molenmuseum De Wachter	6	6	7	6
Klompemuseum gebr. Wietzes	2	2	2	3
Klokkengietersmuseum	11		10	

Bron: Drenthe in cijfers 2000, Toerdata Noord (zie ook bijlage 1)

De gemeente beschikt over enkele dagattracties, zoals het subtropische zwembad in Zuidlaren, een 4-tal musea en het Sprookjeshof in Zuidlaren. Met de aanwezigheid van de steden Assen en Groningen en de recreatiegebieden en attracties in de regio hoeft de toerist zich niet te vervelen.

Gewenste kwaliteiten en ambitie

De recreatiegebieden leveren in de huidige situatie een duidelijk meerwaarde als het gaat om milieuaspecten op voor haar omgeving. Deze situatie wil de gemeente behouden. Groei van bestaande bedrijven moet mogelijk zijn, mits zorgvuldig ingepast. Wildgroei is niet mogelijk vanwege de eisen uit het bestemmingsplan. Een van de voorwaarden bij nieuwe initiatieven is het verplicht stellen van een omgevingsplan (verplichting uit het bestemmingsplan). Onder strenge eisen is daarmee zelfs uitbreiding mogelijk in de (voor toeristen juist zo aantrekkelijke) kwetsbare gebieden. Volgens het POPII is uitbreiding of nieuwvestiging van de sector mogelijk, maar vooral in landschappelijk minder kwetsbare gebieden.

Momenteel loopt het project Waterberging en natuurontwikkeling Eelde-Peizermade. Samen met natuurorganisaties, ondernemers, provincie, gemeente en recreatieschap wordt gewerkt aan een goede integratie van functies. Bijkomende ambitie betreft agrariërs ruimte te bieden voor toeristische nevenactiviteiten.

We staan positief tegenover de aanleg van nieuwe landgoederen, wanneer dit leidt tot ontwikkeling van bos- en natuurgebied en versterking van de landschapskwaliteit.

Bij het opstellen van dit milieubeleidsplan was er sprake van een gedateerd landschapontwikkelingsplan. Ten tijde van de vaststelling van het milieubeleidsplan heeft het college besloten om een landschapontwikkelingsplan op te stellen. In dit landschapontwikkelingsplan zullen de gewenste landschapskwaliteiten en – ambities verder worden uitgewerkt. De uitgangspunten voor dit plan zijn weergegeven in de vastgestelde structuurvisie.

Ambitie: Omgevingskwaliteit als kapitaal voor de groei van de recreatie

Deze ambitie streven we na door het formuleren van gerelateerde doelstellingen en hieraan gekoppelde acties en projecten.

We onderscheiden acties en projecten als volgt:

Acties: betreft continuering van bestaande reguliere doorlopende werkzaamheden.

Projecten: betreffen de tijdelijke extra inspanningen die bijdragen aan het behalen van onze doelstellingen.

Daar waar mogelijk zijn prestatie indicatoren benoemd om de uitvoering van de acties en daarmee het behalen van de doelstellingen te kunnen monitoren.

Ambitie: Omgevingskwaliteit als kapitaal voor de groei van de recreatie				
Doelstelling	Actie	Project	Prestatieindicator	milieuthema
Recreatie gaat niet ten koste van de kwaliteit van groen	Nieuwe recreatie en uitbreiding van bestaande recreatie wordt vooraf getoetst op milieudruk		Recreatieplannen hebben een milieuduurzaamheidsparagraaf	Natuur Water Lucht Geluid
	Milieubelastende recreatieactiviteiten worden geclusterd in de minder gevoelige gebieden			Natuur Water lucht Geluid

Ambitie: Omgevingskwaliteit als kapitaal voor de groei van de recreatie				
Doelstelling	Actie	Project	Prestatieindicator	milieuthema
	De gemeente kiest voor extensieve recreatie, die past bij de milieu- en natuurkwaliteiten in het buitengebied (wandelen, kanoën, kleinschalige campings)			
Bewustwording van milieu- en natuurwaarden creëren bij recreanten	Organiseren van voorlichtingsactiviteiten in recreatiegebieden i.s.m. het IVN		Aantal voorlichtingsactiviteiten	
Stimulering duurzame recreatie		Onderzoek naar recreatievoorzieningen gebied Eelder- en Peizermaden		
	Uitvoering recreatieparagraaf waterplan			Water Natuur
	Uitvoeren acties uit fietsbeleidsplan			Lucht Natuur

5.6 LANDSCHAP (BUITENGEBIED)

Huidige situatie en autonome ontwikkelingen

Ondanks dat het landbouwareaal in de gemeente afneemt, is de landbouw nog steeds zeer beeldbepalend voor Tynaarlo. De landbouw is vergroeid met de gemeente. Het is mede dankzij de landbouw dat natuur- en beheergebieden zijn ontstaan en dat de gaafheid van het landschap nog zichtbaar is. In het structuurplan zijn gebieden aangewezen waar de landbouw het primaat heeft. Dat wil zeggen dat nieuwe ontwikkelingen worden getoetst aan het belang van de individuele agrariër. Desondanks is de verwachting dat het aantal agrariërs de komende periode nog verder zal dalen. De overblijvende bedrijven kunnen daardoor in omvang toenemen. Het (agraris) ondernemersschap zal echter blijven. Dit zal ongetwijfeld ook leiden tot ruimtelijke veranderingen of grotere landbouwbedrijven.

Gewenste kwaliteiten en ambitie

De gemeente maakt zich sterk om waar mogelijk partijen bij elkaar te brengen en nieuwe functies zo goed mogelijk aan het bestaande landschap te koppelen, mogelijk via nieuwe vormen van wonen en werken in het landelijk gebied. Harde randvoorwaarde voor de gemeente is dat bestaande landschappelijke kwaliteiten in stand blijven.

Ambitie:	Een leefbaar buitengebied en gezonde landbouw met versterking van landschappelijke kwaliteiten
-----------------	---

Deze ambitie streven we na door het formuleren van gerelateerde doelstellingen en hieraan gekoppelde acties en projecten.

We onderscheiden acties en projecten als volgt:

Acties: betreft continuering van bestaande reguliere doorlopende werkzaamheden.

Projecten: betreffen de tijdelijke extra inspanningen die bijdragen aan het behalen van onze doelstellingen.

Daar waar mogelijk zijn prestatie indicatoren benoemd om de uitvoering van de acties en daarmee het behalen van de doelstellingen te kunnen monitoren.

Ambitie: Een leefbaar buitengebied en gezonde landbouw met behoud van bestaande landschappelijke kwaliteiten				
Doelstelling	Actie	Project	Prestatieindicator	milieuthema
stimuleren van een actieve bijdrage van de landbouw aan beheer van natuur, landschap en water en aan cultuurhistorie en recreatie.	I.s.m. belanghebbenden opzetten Project actieve bijdrage landbouw, bij handhaving verruimde reikwijdte		<ul style="list-style-type: none"> • Samenbrengen belanghebbenden • Projectplan gereed eind 2008 • Projectuitvoering 2009-2011 	Natuur Water Lucht
verbeteren toegankelijkheid van het platteland voor recreanten	Dit loopt via de acties die in hoofdstuk 8 Verkeer en Vervoer zijn geformuleerd.			Natuur Lucht energie
de bijdrage van de landbouw aan duurzame energie vergroten		Duurzame Energie en landbouw	biomassascan	Energie klimaat

6 COMMUNICATIE

Huidige situatie en autonome ontwikkelingen

Wij stimuleren dat inwoners hun afval scheiden, energie besparen en geen overlast veroorzaken. Voorlichting en educatie zijn hierbij onmisbaar. Door meer doelgericht te communiceren en door burgers en bedrijven meer te betrekken bij hun eigen woon- en werkomgeving denken wij meer draagvlak krijgen voor ons (milieu)beleid. Zowel de gemeente als inwoners, belangengroeperingen, maatschappelijke organisaties, scholen en bedrijven, hebben daarbij hun eigen verantwoordelijkheid.

Gewenste kwaliteiten en ambitie

Bij de realisatie van het gemeentelijke milieubeleid kan Tynaarlo niet zonder haar inwoners. Milieubewust gedrag van inwoners en bedrijven is essentieel om de gemeente leefbaar te houden. Ten einde, de in dit milieubeleidsplan gestelde doelen te halen, moeten deze duidelijk gecommuniceerd worden. Daar waar nodig geven we gerichte voorlichting op deelgebieden. We streven naar een zo groot mogelijke participatie van inwoners van Tynaarlo bij het realiseren van onze ambities

Ambitie: Vergroten milieudraagvlak bij bewoners en stimuleren milieubewust gedrag

Deze ambitie streven we na door het formuleren van gerelateerde doelstellingen en hieraan gekoppelde acties en projecten.

We onderscheiden acties en projecten als volgt:

Acties: betreft continuering van bestaande reguliere doorlopende werkzaamheden.

Projecten: betreffen de tijdelijke extra inspanningen die bijdragen aan het behalen van onze doelstellingen. Daar waar mogelijk zijn prestatie indicatoren benoemd om de uitvoering van de acties en daarmee het behalen van de doelstellingen te kunnen monitoren.

Ambitie: Vergroten milieudraagvlak bij bewoners en stimuleren milieubewust gedrag				
Doelstelling	Actie	Project	Prestatieindicator	milieuthema
structureel geven van voorlichting over: -energiebesparing -zwerfvuil en afvalscheiding -vervoer -etc.	opstellen en uitvoeren voorlichtingsplan		<ul style="list-style-type: none"> • aantal georganiseerde informatiebijeenkomsten • aantal deelnemers aan informatiebijeenkomsten • aantal publicaties in lokale media 	Energie geluid afval groen water lucht
	Realisatie van formatie milieucommunicatie		formatie in 2009	
Duurzaamheid krijgt een herkenbare plek in het overleg belangenorganisaties.	Duurzaamheid op de agenda van overleg met vertegenwoordigers van wijk- en dorpsorganisaties en schoolbesturen		aantal maal dat duurzaamheid onderwerp is in het overleg belangenorganisaties.	
periodiek meten van beleving van burgers t.a.v. omgevingskwaliteit.	2 jaarlijks onderzoek / enquête			

Ambitie: Vergroten milieudraagvlak bij bewoners en stimuleren milieubewust gedrag				
Doelstelling	Actie	Project	Prestatieindicator	milieuthema
adequaat behandelen van milieugerelateerde klachten	programmatisch toezicht en zonodig handhavend optreden, ter voorkoming van milieuovertredingen, conform handhavingbeleidsplan		Aantal controles t.b.v. toezicht en handhaving	

7 BEDRIJFSINTERNE MILIEUZORG

Huidige situatie en autonome ontwikkelingen

De gemeente veroorzaakt bij haar activiteiten milieubelasting. Op het gemeentehuis wordt bijvoorbeeld papier en energie gebruikt. Daarnaast is er een gemeentebedrijf met diverse activiteiten, beheert de gemeente de eigen gebouwen (waaronder scholen) en vinden er werkzaamheden plaats aan wegen en de overige openbare ruimte. De gemeente is wat dat betreft een bedrijf als alle andere bedrijven.

Gewenste kwaliteiten en ambitie

Wij vinden dat de gemeente als overheid een voorbeeldfunctie heeft bij het uitoefenen van haar bedrijf, zeker ook omdat ze bijvoorbeeld aan bedrijven in milieuvergunningen voorschriften oplegt. Uitgangspunt is dat alle gemeentelijke activiteiten voldoen aan de milieuwet- en regelgeving. Dit betreft bijvoorbeeld de activiteiten in de gemeentelijke kantoren en werkplaatsen en het onderhoud van de openbare ruimte (wegen, openbaar groen) en de riolering. Verder geven wij structurele invulling aan onze voorbeeldfunctie door gemeentelijke bedrijfsinterne milieuzorg.

Ambitie: Uitoefenen van een duurzame bedrijfsvoering en daarmee een voorbeeldfunctie voor burgers en bedrijven vervullen				
Doelstelling	Actie	Project	Prestatieindicator	milieuthema
100% duurzaam inkopen in 2008	onderzoeken van de mogelijkheden, alternatieven en financiële en praktische consequenties van een meer duurzame inkoop.		% duurzaam inkopen	
Onderhoud en beheer van gemeentelijke scholen en gebouwen / voorzieningen met maatschappelijke functies worden op duurzame wijze uitgevoerd. Dit betreft enerzijds de energieprestaties, maar ook bijvoorbeeld het materiaalgebruik, waterbesparing etc.	opnemen nationaal pakket duurzaam bouwen in programma's voor beheer en onderhoud van de gemeentelijke gebouwen			energie afval water
Gemeentelijke voertuigen rijden op alternatieve brandstoffen	onderzoek naar de mogelijkheden voor het gebruik van alternatieve brandstoffen voor gemeentelijke voertuigen.		aantal gemeentelijke voertuigen op alternatieve brandstof	energie / klimaat
Aanschaf roetfilters voor dieselmotoren in nieuwe gemeentelijke voertuigen			Aantal gemeentelijke dieselveertuigen met roetfilter	Lucht

Ambitie: Uitoefenen van een duurzame bedrijfsvoering en daarmee een voorbeeldfunctie voor burgers en bedrijven vervullen				
Doelstelling	Actie	Project	Prestatieindicator	milieuthema
		Evaluatie van GIM activiteiten	Jaarlijkse evaluatie	
		Deelname subsidieregeling BANS Klimaatbeleid deel 2		

8 ORGANISATIE, PROGRAMMA EN FINANCIEN

Op basis van dit milieubeleidsplan stelt de gemeente jaarlijks een uitvoeringsprogramma op. Dit betreft een afzonderlijke rapportage met een nadere uitwerking van de beleidsuitgangspunten, doelstellingen en activiteiten van het nieuwe milieubeleid. In het uitvoeringsprogramma worden alle projecten, voortvloeiend uit dit beleidsplan, opgenomen nader uitgewerkt, met daarbij de afdeling die de activiteit gaat uitvoeren, wie verantwoordelijk is en een planning wanneer de activiteit uitgevoerd gaat worden. Tevens wordt het jaarlijkse uitvoeringsprogramma benut als monitoringsrapportage waarin de voortgang van het milieubeleidsplan wordt gerapporteerd. Daarnaast staan in het uitvoeringsprogramma de kosten en benodigde tijdsbesteding.

Het uitvoeringsprogramma wordt volgens onderstaand format opgebouwd.

Project	Toelichting	Termijn	Ureninzet team milieu	Betrokken afdelingen	Ureninzet overige afdelingen	Geraamde externe kosten

COLOFON

Opdrachtgever	: Gemeente Tynaarlo
Project	: Milieubeleidsplan 2008-2011
Dossier	: X4187.01.001
Omvang rapport	: 38 pagina's
Auteur	: Ronald Eenkhoorn
Bijdrage	: Martin Klooster
	: Arjan Lucius
Projectleider	: Arjan Lucius
Projectmanager	: Gerard Schippers
Datum	: 10 maart 2008
Naam/Paraaf	:

DHV Groep

*business group Ruimte en
Mobiliteit*

Laan 1914 nr. 35

3818 EX Amersfoort

Postbus 1076

3800 BB Amersfoort

T (033) 468 27 00

F (033) 468 28 01

www.dhv.nl

